

[Ellen Strange Petersen.]

Nogle frygter for, at naturbegavelser skal blive afskåret fra at komme ind, fordi de ikke har de fornødne eksamenspapirer til starten; men selv den fødte pædagog kan i vore dage vanskeligt klare sig uden en vis dokumentation for viden. Er det rimeligt at vente, at de mennesker, der skal formidle kommunikationen gennem presse, radio og fjernsyn, kan klare sig bare med naturbegavelse og et godt helbred altså og nogen praktisk træning?

Der er to afgørende forskelle på det foreliggende lovforslag og på forslaget om biblioteksuddannelse. Den ene angår forarbejdet til lovforslaget, den anden den udbygning af uddannelsen, der er foreslået. Mens der til biblioteksuddannelsen var et helt utilstrækkeligt forarbejde, et par rundbordskonferencer, som udvalgsmedlemmerne først fik referat af efter første behandling, foreligger der her en betænkning om udbygningen af journalistuddannelsen i Danmark, afgivet af et udvalg, som den foregående statsminister nedsatte i 1967. Det fremgår klart af denne betænkning, at pressens organisationer, redaktører og journalister såvel som bladudgivere, meget stærkt går ind for en væsentlig forbedring af den teoretiske journalistuddannelse. Man har i årevis arbejdet på denne sag og har bragt betydelige økonomiske ofre for at få skabt den uddannelse, der findes i dag, og som man nu erkender er utilstrækkelig.

Alle parter, der har deltaget i forhåndsforhandlingerne, er, bortset fra en enkelt gruppe redaktører, nået frem til enighed om et forslag, der stort set er identisk med det, statsministeren har fremsat. Forslaget går ud dels på en grunduddannelse, som i opbygningen minder meget om bibliotekarernes, dels på en videregående uddannelse, knyttet til instituttet for presseforskning. Til grunduddannelsen stilles der ikke bestemte eksamenskrav, men det siges, at undervisningen på højskolen kommer til at ligge på et niveau, der forudsætter studentereksamen, højere forberedelseseksamen, højere handelseksamen eller lignende. Den egentlige optagelse finder sted efter skolen, der varer ca. 4 måneder. Derefter følger 1 års undervisning, 1½ års praktik og så igen et års skole med afsluttende

eksamen. Jeg finder det prisværdigt, at flertallet af dagbladenes folk er gået ind for denne ordning; det er vitterligt billig arbejdskraft, der forsvinder.

Forarbejdet har også omfattet forhandlinger med planlægningsrådet for de højere uddannelser, og forslaget om et institut for presseforskning synes præget netop af de bestræbelser, planlægningsrådet er talsmand for vedrørende integrering af højere uddannelser. Foruden forskning skal instituttet således etablere videregående uddannelse for studerende, der har gennemgået grunduddannelsen ved journalisthøjskolen, og i samarbejde med Århus universitet etablere en tillægsuddannelse med henblik på virksomhed i presse, radio og TV for studerende og kandidater fra universiteter og fra andre højere læreanstalter. Man sikrer sig derved, at der med henblik på videregående uddannelse ikke bliver tale om en ghetto.

Mens journalistuddannelsen hidtil nærmest har været at sammenligne med en lærlingeuddannelse, hvor mestre og lærlinge i forening stort set har bekostet uddannelsen, bringes denne efter forslaget nærmest ind på linje med lærer- og bibliotekaruddannelsen, og som selvejende institution får journalisthøjskolen en status, der svarer til mange andre læreanstalter, handelshøjskoler, teknika m. v. Jeg tror, det er en rigtig ordning. Det vil sige, at staten skal afholde de egentlige driftsudgifter, og at eleverne skal være stillet som andre under uddannelse med hensyn til at søge ungdommens uddannelsesfond m. v. Det må betragtes som en rimelig ligestilling med andre unge under uddannelse.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale hovedlinjerne i lovforslaget. Udgifterne for staten er i størrelse som for et middelstort gymnasium: anlægsudgifter ca. 13 mill. kr., de årlige driftsudgifter fra 1974 4,6 mill. kr.

Der kan være enkeltheder at se nærmere på under det kommende udvalgsarbejde. Jeg mener personligt ligesom hr. Camre, at den tilknytning, man ønsker til Århus universitet, gør det rimeligt, at højskolen inden alt for længe kommer til at høre ind under undervisningsministeriet. Men jeg tror, at det haster med en udbygning af journalistuddannelsen, og her på falderebet vil jeg udtale håbet om, at dette sidste lovforslag